

ESTEETÖN KAUPUNKI 2025-KILPAILU

#EUAccessCity

15
VUOTTA
000

Esteetön kaupunki 2025 -kilpailusäännöt

Sisällysluettelo

1. TAUSTA JA TAVOITTEET	2
2. ESTEETÖN KAUPUNKI -KILPAILU	3
3. ESTEETÖN KAUPUNKI 2025 -KILPAILUN VOITTAJAKAUPUNGIN VALINTAMENETTELY JA VALINNAN PERUSTEET	4
3.1 Osallistumisehdot.....	4
3.2 Pois sulkeminen	5
3.2.1 Seuraamusten sovellettavuus.....	5
3.3 Kansallisen ja eurooppalaisen palkintolautakunnan kokoonpano	5
3.4 Kansallinen palkintolautakunta	6
3.5 Eurooppalainen palkintolautakunta	6
3.6 Ohjeellinen aikataulu	7
4.1 Valinta- ja arviointiprosessi	7
4.2 Palkitsemisperusteet	8
5. HAKEMUSTEN LÄHETTÄMISEN JÄRJESTELYT JA MÄÄRÄPÄIVÄT	10
6. TALOUDELLINEN KANNUSTIN	11
6.1 Maksujärjestelyt	11
6.2 Kilpailijoiden yksinomainen vastuu	11
6.3 Tarkastukset ja auditoinnit	12
6.4 Henkilötietojen käsittely	12
6.5 Sovellettava laki ja toimivaltainen tuomioistuin.....	12
7. KILPAILUN PERUUTTAMISTA KOSKEVAT EHDOT.....	12
8. LISÄTIEDOT	13
9. LIITTEET	13

1. TAUSTA JA TAVOITTEET

Vammaisilla henkilöillä on oikeus osallistua täysimääräisesti kaikille elämän osa-alueille aivan kuten kaikilla muillakin. Edistymisestä huolimatta miljoonat vammaiset henkilöt kohtaavat yhä edelleen esteitä julkisen liikenteen käytössä, rakennuksiin pääsyssä ja tiedon saamisessa. Ongelma ei ole pelkästään vammaisten henkilöiden huolenaihe vaan koskee koko yhteiskuntaa. Euroopan vammaisstrategia 2021–2030 pyrkii edistämään kehitystä tässä asiassa Yhdistyneiden kansakuntien vammaisten oikeuksia koskevan yleissopimuksen (UNCRPD) mukaisesti. Euroopan komissio on järjestänyt Esteetön kaupunki -kilpailun vuodesta 2010 alkaen. Esteetön kaupunki -kilpailu tunnistaa ja palkitsee kaupungin halun, kyvyn ja pyrkimyksen parantaa esteettömyyttä vammaisille henkilöille, jolla

- taataan yhtäläinen oikeus perusoikeuksiin
- parannetaan väestön elämänlaatua ja varmistetaan, että kaikilla on iästä, motoriikasta ja kyvyistä riippumatta yhtäläiset mahdollisuudet käyttää kaikkia kaupungin tarjoamia resursseja ja virkistyspalveluja.

Euroopan unionissa on yli 100 miljoonaa jollakin tavalla vammaista henkilöä, ja myös väestö ikääntyy. Lisäksi Eurooppa on nyt pääosin urbaani yhteiskunta, jossa noin 70 % EU:n väestöstä asuu kaupungeissa. Meillä on yhteiskuntana velvollisuus varmistaa, että vammaiset henkilöt voivat osallistua yhteiskuntaan samalla tavalla kuin kaikki muutkin. Huolehtimalla esteettömyydestä kaupungit parantavat viime kädessä kaikkien turvallisuutta ja elämänlaatua. Kaupunki on esteetön, kun vammaiset henkilöt voivat esimerkiksi:

- saada tietoa
- käyttää julkista liikennettä (linja-autot, raitiovaunut ja metro) nauttia puistoista ja leikkikentistä
- liikkua sellaisissa rakennuksissa, kuten esimerkiksi kirjastoissa, liikuntatiloissa ja kaupungintalossa

Osallistumalla kilpailuun kaupungit saavat mahdollisuuden saavuttaa tunnustusta eurooppalaisella tasolla ja ainutlaatuisen mahdollisuuden arvioida senhetkistä tilannettaan. Kilpailu mahdollistaa myös kokemusten vaihtamisen kaikkien muiden eurooppalaisten kaupunkien kanssa, mikä auttaa kaupunkia kehittymään entistäkin paremmaksi asuinpaikaksi ja vierailukohteeksi. Voittaja ja kaksi seuraavaksi sijoittunutta kaupunkia saavat myös rahapalkinnon. Esteetön kaupunki 2025 -kilpailussa voidaan lisäksi antaa erityismaininta kaupungille, joka keskittyy kehittämään esteetöntä urheiluinfrastruktuuria, joka varmistaa vammaisten henkilöiden osallistamisen urheilutoimintaan ja -tapahtumiin.

Palkinto-ohjelman yleisenä tavoitteena on viestiä paikalliselle tasolle, että eurooppalaisilla on oikeus asua kaupungeissa, joissa palvelut ja vapaa-ajan toiminnot ovat kaikkien ulottuvilla. Kaupunkien on siksi pyrittävä parantamaan kansalaistensa elämänlaatua esteettömyyttä tehostamalla.

Lisää tietoa Esteetön kaupunki -kilpailusta on Euroopan komission virallisella verkkosivustolla:

<https://ec.europa.eu/social/accesscityaward>.

2. ESTEETÖN KAUPUNKI -KILPAILU

Euroopan komissio aikoo valita Esteetön kaupunki 2025 -arvonimen voittajan Euroopan laajuisella kilpailulla.

Kilpailuun voivat osallistua kaikkien EU-jäsenvaltioiden yli 50 000 asukkaan kaupungit (hallinnollisella ja poliittisella tasolla). Jos jäsenvaltiossa on vain enintään yksi tällainen kaupunki, sen kahdesta tai useammasta kaupungista koostuvat kaupunkialueet voivat myös osallistua, jos niiden yhteenlaskettu väestö on yli 50 000 asukasta.

Euroopan unionin Esteetön kaupunki -kilpailun valintaprosessin lopuksi EU:n Esteetön kaupunki 2025 -arvonimi myönnetään voittaneelle kaupungille, ja myös toiseksi ja kolmanneksi sijoittuneet kaupungit palkitaan.

Osallistujat voivat saada myös erityismainintapalkinnon poikkeuksellisesta työstä tietyllä osa-alueella (esim. rakennettu ympäristö ja julkiset tilat, liikkuvuus, liikenne ja siihen liittyvä infrastruktuuri, tieto- ja viestintätekniikka tai julkiset tilat ja palvelut). Euroopan komissio aikoo myöntää myös esteetön urheiluinfrastruktuuri -erityismaininnan kaupungille, joka osoittaa, miten se sisällyttää esteettömyyden urheiluinfrastruktuuriinsa.

Euroopan komissio on myöntänyt 350 000 euron taloudellisen kannustimen Esteetön kaupunki -kilpailun (Esteetön kaupunki 2020) kymmenvuotisjuhlasta alkaen. Summa jaetaan kolmen voittajakaupungin kesken (1. sija: 150 000 euroa, 2. sija: 120 000 euroa ja 3. sija: 80 000 euroa). Erityismainintapalkintoihin ei sisälly taloudellista kannustinta.

Näin ollen EU:n vuoden 2025 Esteetön kaupunki -kilpailun osallistumiskutsu edustaa myös taloudellisen kannustinpalkinnon tarjoavan kilpailun sääntöjä¹.

Vuoden 2025 ("arvonimivuosi") Esteetön kaupunki -kilpailun voittajan arvonimi ja taloudellinen kannustin myönnetään vuonna 2024 ("kilpailuvuosi") kohdassa 3 määritettyjen menettelyjen ja arviointiperusteiden avulla. Taloudellinen kannustin maksetaan yhdessä erässä, ja sen edellytyksenä on tämän asiakirjan kohdassa 6 esitettyjen ehtojen täyttyminen.

Nykyiset kilpailusäännöt laatii ja julkaisee Euroopan komissio, ja kilpailun käynnistämistä ja hallinnointia tukee ulkoinen Esteetön kaupunki -sihteeristö. Taloudellisen kannustimen hallinnoinnista vastaa ainoastaan Euroopan komission työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto.

¹ Ehdotettu taloudellinen kannustin noudattaa palkintoja koskevia säännöksiä, jotka on määritelty Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavassa [varainhoitoasetuksessa 2018/1046](#) (IX osasto, 206 ja 207 artikla).

3. ESTEETÖN KAUPUNKI 2025 -KILPAILUN VOITTAJAKAUPUNGIN VALINTAMENETTELY JA VALINNAN PERUSTEET

Esteetön kaupunki 2025 -kilpailun voittaja valitaan kilpailuun osallistuneiden kaupunkien välisen kilpailun jälkeen. Alla esitellään kilpailun osallistumisehdot.

3.1 Osallistumisehdot

Esteetön kaupunki 2025 -kilpailussa palkitaan **kolme** cities. kaupunkia. Ensimmäiseksi Esteetön kaupunki 2025 -kilpailussa sijoittunut voittaa kilpailun. Myös toiseksi ja kolmanneksi sijoittuneet palkitaan. Esteetön kaupunki 2025 -kilpailuun voivat osallistua seuraavat ehdot täyttävät osallistujat:

- Hakemuksen lähettäjän on oltava EU-jäsenvaltiossa sijaitsevan 50 000 asukkaan kaupungin (hallinnollisella ja poliittisella tasolla) hallintoviranomainen. Kaupungiksi katsotaan urbaani alue, lukuun ottamatta suurkaupunkialueita, suurempia kaupunkialueita ja taajamia. Se ymmärretään hallintoyksikkönä, jota säätelee kaupunginvaltuusto tai muunlainen demokraattisesti valittu valtion elin.
- Jos jäsenvaltiossa on vain enintään yksi tällainen kaupunki tai hallintoyksikkö, sen kahdesta tai useammasta kunnasta tai hallintoyksiköstä koostuvat urbaanit alueet voivat myös osallistua, jos niiden yhteenlaskettu väestö on yli 50 000 asukasta.
- Väestötietojen lähteenä käytetään Eurostatia. Niiden maiden osalta, joiden tietoja ei ole saatavilla Eurostatissa, komissio tekee erityistarkistuksia arvioidessaan kelpoisuusehtoja. Kyseisiä kaupunkeja saatetaan pyytää vahvistamaan, että ne noudattavat tätä vaatimusta.
- **Ensimmäisen sijan aikaisemmin voittaneet kaupungit eivät voi osallistua** kilpailuun viiteen vuoteen Esteetön kaupunki -arvonimivuoden päättymisestä².
- Allekirjoittajan on oltava kaupunginjohtaja tai muu korkein kaupungin edustaja, jolla on kansallisen lain mukainen laillinen oikeus edustaa kaupunkia.

Kaikkien osallistujien on täytettävä kaikki Esteetön kaupunki 2025 -kilpailun hakemuslomakkeen kohdat (katso **Liite I**). Osallistuvia kaupunkeja kehoitetaan noudattamaan seuraavia muodollisia vaatimuksia hakemusta laatiessaan. Seuraavista ohjeista esivalintavaiheessa poikkeavat hakemukset eivät pääse jatkoon:

- **Osallistujien kannattaa esittää projektiehdotuksensa englanniksi**, jotta ehdotusten käsittely helpottuisi ja arviointiprosessi nopeutuisi. Huomatkaa kuitenkin, että millä tahansa EU:n virallisella kielellä toimitetut ehdotukset hyväksytään.
- Hakemus on tehtävä täyttämällä ja lähettämällä verkkohakulomake **määräaikaan 10.9.2024 kello 23.59 (CEST)** mennessä.
- Osallistuvien kaupunkien on vastattava kaikkiin kysymyksiin, täytettävä hakemuslomakkeen kaikki osiot ja noudatettava hakulomakkeen eri osioiden sanamäärärajoituksia. Määritetyt rajat ylittäviä sanoja ei huomioida, jolloin hakemuksen vastaukset saattavat jäädä puutteellisiksi.

² Tämä ehto tuli voimaan marraskuussa 2019 Esteetön kaupunki 2020 -palkinnon myöntämisen yhteydessä ja koskee vain kaupunkeja, jotka ovat voittaneet ensimmäisen sijan Esteetön kaupunki -kilpailussa.

- Sihteeristö saattaa ottaa yhteyttä kaupunkiin tai yksiköihin, jos kyseessä on toimisto- ja/tai hallinnollinen virhe tai hakemuksesta puuttuu asiakirjoja.

Osallistujien on täytettävä **hakemuslomakkeen** kaikki osiot³. Hakemuslomakkeessa annettujen tietojen lisäksi hakijoiden on lähetettävä kaupunginjohtajan julistus (Mayoral Declaration), valahtoinen vakuutus, oikeushenkilölomake (Legal Entity Form, LEF, katso Liite V) ja tilitietolomake (Financial Identification Form, FIF) (katso Liite VI).

Hakijoita kehoitetaan myös lähettämään kymmenen dian PowerPoint-esitys tai linkki tällaiseen esitykseen, jolla havainnollistetaan ja korostetaan hakemuksen vahvuuksia.

Hakemukseen voi liittää enintään viisi ladattua tiedostoa (kunkin tiedoston enimmäiskoko on 10 Mt) tai linkkiä. Lähetetyt tiedostot voivat olla kilpailuun osallistuvien EU-maiden virallisella kielellä.

Jokainen lähetettävä asiakirja on nimettävä asianmukaisesti. Tiedoston nimessä on ilmoitettava selkeästi, mitä tiedosto edustaa tai sisältää.

Osallistujille tarkoitettu Esteetön kaupunki -hakuopas (**Liite II**) on luettava yhdessä Esteetön kaupunki 2025 -kilpailun hakulomakkeen kanssa.

3.2 Pois sulkeminen

Komissio voi hankintaviranomaisena poissulkea osallistujia, jotka ovat jossakin varainhoitoasetuksen 136 ja 141 artikloissa mainituista tilanteista. Osallistujien on myös allekirjoitettava valahtoinen vakuutus (liite IV), jossa he ilmoittavat, ettei mikään näistä tilanteista koske heitä.

3.2.1 Seuraamusten sovellettavuus

Harhaanjohtamiseen syyllistyneisiin osallistujiin voi kohdistua hallinnollisia seuraamuksia, jos jokin tähän kilpailumenettelyyn osallistumisen edellytyksenä annetuista lausunnoista tai tiedoista osoittautuu vääräksi. Seuraamuksissa noudatetaan Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen 138 artiklan mukaisia ehtoja, ja ne määrätään suhteessa taloudellisen kannustimen arvoon.

3.3 Kansallisen ja eurooppalaisen palkintolautakunnan kokoonpano

Jäsenvaltioihin, joiden kaupungit ovat lähettäneet kilpailuhakemuksen, perustetaan kansallinen palkintolautakunta. Kansalliset palkintolautakunnat koostuvat vähintään kolmesta ja enintään viidestä jäsenestä, joilla on erilaista kokemusta. Kansallisen palkintolautakunnan kokoonpano on periaatteessa seuraavanlainen:

- yksi kansallisen vammaisneuvoston edustaja
- yksi vammaispolitiikasta vastaavan kansallisen viranomaisen edustaja
- yksi riippumaton esteettömyysasiantuntija
- yksi puheenjohtaja (jos hän ei kuulu johonkin kolmesta edellä mainitusta ryhmästä)
- yksi ikääntyvän väestön asiantuntija.

³ Alusta hakemusten jättämiseksi löytyy Esteetön kaupunki -palkinnon verkkosivustolta: : <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141>

Palkintolautakuntien jäsenet ovat tasa-arvoisessa asemassa ja päätökset tehdään yksimielisesti. Puheenjohtajan tehtävänä on koordinoida kansallisen palkintolautakunnan työtä.

Palkintolautakunnan jäsenten tehtävänä on arvioida kaupunkien lähettämät hakemukset (katso kohta 4.2 jäljempänä). Arviointiin kuuluvat laadulliset arvioinnit ja kunkin hakemuksen vertaisarviointi. Kansalliset palkintolautakunnat valitsevat kustakin jäsenvaltiosta jatkoon enintään kolme kaupunkia kohdassa 4.1 määritettyjen arviointiperusteiden pisteytyksen perusteella.

Kilpailun toiseen vaiheeseen hyväksytyt kansalliset ehdokkaat arvioi eurooppalainen palkintolautakunta. Eurooppalainen palkintolautakunta koostuu vähintään kahdeksasta jäsenestä. He edustavat Euroopan komissiota sekä seuraavia organisaatioita ja/tai asiantuntija-aloja:

- Euroopan vammaisfoorumi
- Age Platform Europe
- rakennetun ympäristön ja julkisten tilojen asiantuntija
- liikenteen ja siihen liittyvän infrastruktuurin asiantuntija
- tieto- ja viestintäasiantuntija, mukaan lukien uudet tieto- ja viestintätekniikat
- julkisten laitosten ja palvelujen asiantuntija
- esteettömän urheiluinfrastruktuurin asiantuntija.

Eurooppalainen palkintolautakunta (katso kohta 4.3) arvioi jatkoon päässeet kaupungit samoilla perusteilla ja enimmäispisteillä kuin kansalliset palkintolautakunnat. Ne on esitelty kohdissa 4.1 ja 4.2.

3.4 Kansallinen palkintolautakunta

Euroopan komission työllisyys- ja sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto ja Euroopan vammaisfoorumi kokoavat yhdessä kansalliset palkintolautakunnat. Kansallisen palkintolautakunnan jäsenet suorittavat tehtävänsä maksutta (pro bono) ja saavat tukea Esteetön kaupunki -kilpailun sihteeristöltä. Kansallisen palkintolautakunnan tavoitteena on valita enintään kolme kaupunkia (kansallista ehdokasta) kansallisten osallistujien joukosta kohdassa 4.1 kuvailtujen arviointiperusteiden avulla. Heidän on myös ilmoitettava jatkoon päässeet kaupungit kilpailun sihteeristölle. Kansallisen palkintolautakunnan tehtävät määritellään kohdassa 4.1. Kansallisen palkintolautakunnan jäsenet ovat henkilöitä, jotka on nimitetty yksityishenkilöinä ja toimivat itsenäisesti ja yleisen edun nimissä. Kansallisen palkintolautakunnan jäseniksi yksityishenkilöinä nimitettyjen henkilöiden on ilmoitettava kaikista olosuhteista, jotka voivat johtaa eturistiriitaan. Ilmoitus tehdään lähettämällä eturistiriitojen puuttumisen vahvistava ilmoitus Esteetön kaupunki -kilpailun valintamenettelyn verkkoalustan kautta. Jokainen kansallisen palkintolautakunnan jäsen suorittaa tehtävänsä etäyhteydellä verkkoalustan kautta ja sähköposti- ja/tai puhelinkeskusteluilla.

3.5 Eurooppalainen palkintolautakunta

Euroopan komission työllisyys- ja sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto kokoaa eurooppalaisen palkintolautakunnan. Eurooppalainen palkintolautakunta kootaan kohdassa 3.3 kuvailuilla tavalla. Palkintolautakunnan tehtävät määritellään kohdassa 4.1. Eurooppalaisen palkintolautakunnan jäsenet ovat henkilöitä, jotka on nimitetty yksityishenkilöinä ja toimivat itsenäisesti ja yleisen edun nimissä. Eurooppalaisen palkintolautakunnan jäseniksi yksityishenkilöinä nimitettyjen henkilöiden on

ilmoitettava kaikista olosuhteista, jotka voivat johtaa eturistiriitaan, allekirjoittamalla eturistiriitojen puuttumisen vahvistava ilmoitus EU:n palkintolautakunnan kokouksessa. Lisäksi eurooppalaisen palkintolautakunnan jäseniltä edellytetään hyvää englannin kielen taitoa. Jokainen eurooppalaisen palkintolautakunnan jäsen suorittaa tehtävänsä etäyhteydellä verkkoalustan kautta ja sähköposti- ja/tai puhelinkeskusteluilla.

Eurooppalaisen palkintolautakunnan jäsenet tapaavat verkkoalustan kautta viimeistään kuukautta ennen palkintoseremoniaa. Palkintolautakunta valitsee voittajan sekä toisen ja kolmannen palkinnon ja mahdolliset erityismaininnan vastaanottajat yksimielisesti. He tekevät valintansa kansallisten lautakuntien arviointikertomusten perusteella.

3.6 Ohjeellinen aikataulu

Tehtävät	Ohjeellinen ajanjakso
Kilpailu alkaa	27.6.2024
Hakuaika päättyy	10.9.2024 kello 23.59 (CEST)
Kansallisten palkintolautakuntien arviointi	Syyskuun 2024 loppu
Eurooppalaisen palkintolautakunnan arviointi (verkkotapaaminen)	Lokakuun 2024 puoliväli/loppu
Osallistujille tiedottaminen	Marraskuun 2024 alku
Esteetön kaupunki -kilpailun palkintoseremonia	29.11.2024

4. ARVIOINTIPROSESSI

4.1 Valinta- ja arviointiprosessi

Vuoden 2025 Esteetön kaupunki -arvonimen voittavien kaupunkien valinnassa käytetään standardin mukaisia arviointiperusteita, joilla varmistetaan valintaprosessin yhdenmukaisuus, avoimuus ja oikeudenmukaisuus.

Perusteet ja niiden painoarvot määritellään kohdassa 4.2. Osallistuvien kaupunkien on saatava kansallisella tasolla vähintään 60 pistettä, jotta ne voivat päästä jatkoon Euroopan tasolle.

Valinta tapahtuu kahdessa vaiheessa: **esivalinta** kansallisella tasolla ja **lopullinen valinta Euroopan tasolla**. Esteetön kaupunki -kilpailun sihteeristö tarkistaa, että vastaanotetut hakemukset täyttävät kohdissa 3.1 ja 3.2 määritellyt muodolliset ja oikeudelliset vaatimukset. Näitä vaatimuksia täyttämättömien hakemusten tutkiminen lopetetaan ja hakemukset suljetaan pois kilpailusta.

- **Esivalinta**

Esivalintavaiheessa valinnan tekevät kansalliset palkintolautakunnat. Nämä palkintolautakunnat perustetaan kaikkiin jäsenvaltioihin, joiden kaupungit ovat lähettäneet hakemuksen Esteetön kaupunki -kilpailuun. Kunkin jäsenvaltion kansallinen palkintolautakunta nimeää enintään kolme kaupunkia (kansalliset ehdokkaat), ja jatkoon päässeiden kilpailuun osallistuvien kaupunkien luettelo toimitetaan eurooppalaisen palkintolautakunnan jäsenille. Hakemusten arviointitulokset ilmoitetaan niille kaupungeille, jotka eivät päässeet jatkoon.

- **Lopullinen valinta**

Esivalituista kansallisista ehdokkaista eurooppalainen palkintolautakunta valitsee Esteetön kaupunki -kilpailun ensimmäisen, toisen ja kolmannen sijan voittaneet kaupungit.

Lisäksi EU:n palkintolautakunta voi päättää myöntää yhden tai useamman erityismaininnan. Erityismaininta voidaan myöntää:

- jos kaupunki on tehnyt erityisen paljon työtä jollakin esteettömyyden avainalueella (esim. rakennettu ympäristö ja julkiset tilat, liikkuvuus ja julkinen liikenne sekä niihin liittyvä infrastruktuuri, tieto ja viestintä, tieto- ja viestintätekniikat mukaan lukien, tai julkiset tilat ja palvelut) tai
- senhetkisen kontekstin ja projektien/käytäntöjen ja hakemuksessa esiteltyjen erityisten kohokohtien perusteella (esim. kulttuuriperinnön ja työn esteettömyys).

Euroopan komissio aikaa myös antaa erityismaininnan ”esteettömästä urheiluinfrastruktuurista” kaupungille, joka näyttää, kuinka esteettömyys on osa sen urheiluinfrastruktuuria.

Kansallisten palkintolautakuntien arvioinnit jatkoon päässeistä kaupungeista esitellään eurooppalaiselle palkintolautakunnalle arviointiraportin muodossa ennen palkintolautakunnan kokousta. Arviointiraporttia käytetään palkintolautakunnan harkinnassa taustamateriaalina.

Kilpailusta pudonneille kaupungeille lähetetään tiedonanto hakemuksen arvioinnin tuloksista. Tiedonanto ei ole saatavilla julkisesti, ja se on tarkoitettu vain asiaankuuluvan kaupungin käyttöön.

- **Palkintolautakunnan päätöksentekoprosessi**

Eurooppalaisen palkintolautakunnan jäsenet tapaavat Brysselissä tai verkossa viimeistään kuukautta ennen palkintoseremoniaa⁴. Palkintolautakunta nimeää yksimielisellä päätöksellä ensimmäisen, toisen ja kolmannen sijan voittaneet kaupungit sekä mahdolliset erityismaininnan voittaneet kaupungit. Palkintolautakunnan päätöksenteko on muodoltaan konsensusraportti ja perustuu kansallisilta palkintolautakunnilta saatuihin arviointiraportteihin. Jokainen lautakunnan jäsen allekirjoittaa konsensusraportin.

- **Palkitsemisvaihe**

Euroopan Esteetön kaupunki 2025 -kilpailun voittaja julkistetaan virallisesti palkintoseremoniassa Brysselissä **29. marraskuuta 2024**.

4.2 Palkitsemisperusteet

Sekä kansallisen tason että EU:n palkintolautakuntien jäsenet arvioivat ehdokaskaupunkeja seuraavilla arviointiperusteilla:

1) *Olennaisuus tavoitteiden kannalta*

Osallistujan on annettava kuvaus toimista, käytännöistä ja aloitteista, jotka ovat jo käytössä tai suunnitteluvaiheessa kaikilla neljällä tärkeimmällä esteettömyyden osa-alueella:

- a. rakennettu ympäristö ja julkiset tilat
- b. liikenne ja siihen liittyvä infrastruktuuri
- c. tiedotus ja viestintä, mukaan lukien tieto- ja viestintätekniikat (ICT)
- d. julkiset laitokset ja palvelut.

⁴ Katso ohjeellinen aikataulu kohdasta 3.6..

Onnistuneen osallistujan on osoitettava, että sillä on johdonmukainen lähestymistapa esteettömyyteen kaikilla neljällä osa-alueella ja kunnianhimoinen visio kaupungin esteettömyyden kehittämisestä.

2) *Omistajuus, sitoutumisen taso*

Osallistujien on hahmoteltava millaisin kaupungin hallinnon rakentein tai puittein esteettömyystoimia otetaan käyttöön. **Hakemuksen on osoitettava, että toteutetut tai suunnitellut toimet ovat osa johdonmukaista strategiaa tai toimintaperiaatteita, eivät pelkästään tapauskohtaisia hankkeita.** Esteettömyyttä koskeva strategia on sisällytettävä kaupungin käytäntöihin ja määräyksiin. Esteettömyyteen liittyvän korkean tason poliittisen julkilausuman ja sitoumuksen on oltava helposti nähtävissä. Esteettömyyskäytäntöjen toteutukseen varatuista asianmukaisista resursseista (henkilöstöstä, budjetista jne.) on annettava tietoja. Esteettömyyttä koskevien kulujen huomioimisen yhteydessä on arvioitava odotettavissa olevat hyödyt.

3) *Vaikutus*

Kaupungin käytännöillä ja aloitteilla on todistettavasti myönteinen vaikutus vammaisten arkeen ja kaupungin yleiseen elämänlaatuun. On annettava esimerkkejä toimenpiteistä, jotka on suunnattu ensisijaisesti vammaisille henkilöille. Lisäksi on aina kun oleellista selitettävä, miten ne hyödyttävät muuta väestöä. Osallistujien on liitettävä hakemukseen laadullisia ja määrällisiä tietoja, jotka tukevat menestysväitteitä ja tarjoavat konkreettisia esimerkkejä. On tärkeää mainita kehitysvammaisiin henkilöihin liittyviä projekteja, jos sellaisia on. Suunniteltuja aloitteita ja käytäntöjä arvioidaan niiden yhtenäisyyden ja mahdollisten vaikutusten perusteella.

4) *Tulosten laatu ja kestävyys*

Osallistujien on selitettävä, millaisia rakenteita, mekanismeja ja prosesseja on otettu käyttöön sen varmistamiseksi, että saavutetut tulokset ovat laadukkaita ja kestäviä. **Tulosten laatu määritellään esteettömyystason parannusten ja standardien ja lainsäädännön vaatimustenmukaisuuden kehittämisen perusteella.** Kestävien tulosten saavuttaminen edellyttää jatkuvia ponnisteluja, resurssien turvaamista ja vankan rakenteen luomista. Arviointi- ja seurantamekanismit (säännölliset tarkastukset, ongelmien ilmoittaminen ja korjaaminen, valitusten käsittely jne.) ovat välttämättömiä menestyksen arvioimiselle.

5) *Vammaisten ja asianmukaisten kumppaneiden osallistuminen*

On osoitettava, että vammaiset henkilöt sekä heidän edustusjärjestönsä ja esteettömyysasiantuntijansa osallistuvat aktiivisesti ja selkeästi kaupungin esteettömyyttä lisäävien käytäntöjen ja aloitteiden suunnitteluun, toteutukseen ja ylläpitoon. Hakemuksessa on myös hahmoteltava, miten kaupunki kasvattaa esteettömyyteen liittyvää tietoisuutta ja levittääkö, vaihtaako ja jakaako se kokemuksia ja hyviä toimintatapoja muiden kaupunkien kanssa paikallisella, alueellisella, kansallisella ja/tai eurooppalaisella tasolla.

Arviointiperuste	Enimmäispisteet
1. Olennaisuus tavoitteiden kannalta	20
2. Omistajuus, sitoutumisen taso	20
3. Vaikutus	20
4. Tulosten laatu ja kestävyys	20
5. Vammaisten ja asianmukaisten kumppaneiden osallistuminen	20
YHTEENSÄ	100

5. HAKEMUSTEN LÄHETTÄMISEN JÄRJESTELYT JA MÄÄRÄPÄIVÄT

Kilpailuaika on **27. heinäkuuta 2024 – 10. syyskuuta 2024**.

Hakemukset on lähetettävä yksinomaan [Esteetön kaupunki 2024 -kilpailun verkkosivustolla saatavilla olevan verkkotyökalun kautta](#). Paperimuodossa lähetettyjä hakemuksia ei hyväksytä.

Koko hakemus on kirjoitettava jollakin Euroopan unionin virallisella kielellä. On kuitenkin suositeltavaa lähettää hakemus englanniksi, sillä tämä sujuvoittaa ja nopeuttaa hakemusten arviointia. Hakemuksen on oltava asianmukaisesti täytetty. Osallistujien on vastattava kaikkiin kysymyksiin ja täytettävä hakemuslomakkeen kaikki osiot. Jos johonkin kysymykseen ei voida vastata, syy tähän on ilmoitettava. Lisätietoja sähköisen hakemuksen lähettämisestä on hakuoppaassa (liite II).

Hakemuksessa on noudatettava hakulomakkeen eri osioiden sanamäärärajoituksia. Määritetyt rajat ylittäviä sanoja ei huomioida, jolloin hakemuksen vastaukset saattavat jäädä puutteellisiksi.

Sihteeristö saattaa ottaa yhteyttä kaupunkeihin, jos kyseessä on kirjaus- ja/tai hallinnollinen virhe tai hakemuksesta puuttuu asiakirjoja.

Jotta sähköinen hakemus olisi kaikilta osin täydellinen, hakijoiden on toimitettava

- täytetty sähköinen hakemuslomake (liite I)
- kaupunginjohtajan julistus (liite III), jonka on allekirjoittanut kaupunginjohtaja tai muu korkein kaupungin edustaja, jolla on kansallisen lain mukainen laillinen oikeus edustaa kaupunkia/kaupunkialuetta
- valahtoinen vakuutus (liite IV)
- oikeushenkilölomake (liite V)
- tilitietolomake (liite VI).

Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä ja lähetettävä. Hakemuslomakkeessa annettujen tietojen lisäksi hakijoita pyydetään lataamaan kymmenen dian PowerPoint-esitys tai linkki tällaiseen esitykseen, jolla havainnollistetaan ja korostetaan hakemuksen vahvuuksia.

Hakemukseen voi liittää enintään viisi⁵ ladattua tiedostoa (kunkin tiedoston enimmäiskoko on 10 Mt) tai linkkiä. Ladatut tiedostot voivat olla kilpailuun osallistuvien EU-maiden virallisella kielellä.

Jokainen ladattava asiakirja on nimettävä asianmukaisesti. Tiedoston nimessä on ilmoitettava selkeästi, mitä tiedosto edustaa tai sisältää.

Kaikki tiedustelut on osoitettava sihteeristölle: secretariat@accesscityaward.eu

Hakemusten jättämisen määräaika on 10.9.2024 kello 23.59 CEST (GMT +2). Kun hakemus on lähetetty, näkyviin tulee vahvistussivu. Tämän jälkeen hakemus tarkistetaan ja osallistujille ilmoitetaan viimeistään kahden ja puolen kuukauden kuluttua edellä mainitusta määräajasta, onko hakemus on hyväksytty kilpailuun.

Muodolliset vaatimukset on määritetty kohdassa 3.

6. TALOUDELLINEN KANNUSTIN

Taloudellinen kannustin on yhteensä 350 000 euroa (kolmesataaviisikymmentätuhatta euroa). Kannustin myönnetään Esteetön kaupunki -kilpailun voittajalle ja kahdelle seuraavaksi sijoittuneelle.

Rahat jaetaan seuraavasti:

- 1) 150 000 € Esteetön kaupunki 2025 -kilpailun voittajalle (1. sija)
- 2) 120 000 € toisen sijan voittajalle
- 3) 80 000 € kolmannen sijan voittajalle

Voittajille (1., 2. ja 3. sija) annettava taloudellinen kannustin on käytettävä kaupungin esteettömyyden lisäämiseksi vammaisille henkilöille sopusoinnussa Esteetön kaupunki -kilpailun alan kanssa.

6.1 Maksujärjestelyt

Esteetön kaupunki -kilpailun voittajat julkistetaan palkintoseremoniassa (katso kohta 4.1). Taloudellinen kannustin maksetaan pankkisiirrolla sen jälkeen, kun voittajakaupungit on julkistettu ja nimetty virallisessa palkintoseremoniassa. Summa maksetaan yhdessä erässä, joka suoritetaan 60 päivän kuluessa voittajien virallisesta julkistamisesta.

6.2 Kilpailijoiden yksinomainen vastuu

Euroopan komissiota ja Esteetön kaupunki -kilpailun sihteeristöä ei voida pitää vastuullisena mistään vaateista, jotka liittyvät kilpailijan Esteetön kaupunki -kilpailun puitteissa suorittamiin toimiin. Komissio ei ole vastuussa mistään mahdollisista kilpailijoille aiheutuneista tai kilpailijoiden aiheuttamista vahingoista, mukaan lukien vahingot, jotka aiheutuvat kolmansille osapuolille kilpailuun liittyvien toimien toteuttamisen seurauksena tai sen aikana.

⁵ Hyväksytyt tiedostoformaattit ovat: doc, docx, rtf, pps, ppsx, ppt, pptx, xls, xlsx, pdf, zip, gif, jpeg, jpg, png

6.3 Tarkastukset ja auditoinnit

Kun Euroopan komission valtuuttava viranomainen on vahvistanut kannustinta koskevan palkintopäätöksen, kilpailijat hyväksyvät, että Euroopan komissio, OLAF ja tilintarkastustuomioistuin voivat suorittaa kilpailuun ja sen taloudelliseen kannustimeen liittyviä tarkastuksia ja auditointeja.

6.4 Henkilötietojen käsittely

Euroopan komissiota sitoo asetus 2018/1725, joka suojelee yksityishenkilöitä, kun Euroopan unionin instituutiot ja elimet käsittelevät heidän henkilötietojaan. Kaikki tarvittavat pankkitiedot ovat asianmukaisesti allekirjoitetuissa oikeushenkilö- (Legal Entity Form, LEF) ja tilitietolomakkeissa (Financial Identification Form, FIF). Lähetetyn hakemuslomakkeen sisältämät henkilötiedot on käsiteltävä voimassa olevien säännösten mukaisesti. Kilpailijat voivat kirjallisella pyynnöllä saada pääsyn henkilötietoihinsa ja oikaista virheelliset tai puutteelliset tiedot (katso yhteystiedot kohdasta 8). Euroopan komissiolla on oikeus julkaista seuraavat tiedot tai viitata niihin missä tahansa muodossa tai välineessä:

- voittajakaupungin nimi
- palkintosumma
- palkinnon aihe.

6.5 Sovellettava laki ja toimivaltainen tuomioistuin

Taloudellisen kannustimen myöntämisen ja maksamisen osalta sovelletaan Euroopan unionin lainsäädäntöä. Toimivaltainen tuomioistuin tai välimiesoikeus, joka kuulee riita-asioita Euroopan unionin tuomioistuimen yleisessä tuomioistuimessa: Euroopan unionin yleinen tuomioistuin, Rue du Fort Niedergrünwald, L-2925 Luxembourg. Puh: (352) 4303-1, Faksi: (352) 4303 2100, sähköposti: GC.Registry@curia.europa.eu

7. KILPAILUN PERUUTTAMISTA KOSKEVAT EHDOT

Euroopan komissiolla on oikeus lakkauttaa kilpailu ennen sen päättymispäivää ilman, että siitä aiheutuu mitään palkitsemis- tai korvausvelvollisuutta kilpailuun osallistujille. Komissiolla on oikeus päättää olla myöntämättä taloudellista kannustinta, jos yhtään hakemusta ei ole vastaanotettu, jos yksikään hakemus ei täytä osallistumisehtoja tai jos palkintolautakunta päättää olla antamatta taloudellisesta kannustimesta koostuvaa palkintoa yhdellekään ehdot täyttävälle osallistujalle.

8. LISÄTIEDOT

Hakuprosessia ja kansallisten ja eurooppalaisten palkintolautakuntien työtä tukee Esteetön kaupunki -kilpailun sihteeristö, jonka toiminnasta vastaa Ecorys Europe EEIG. Sihteeristö avustaa myös palkinto-ohjelmaan liittyvissä PR-toimissa Esteetön kaupunki -kilpailun verkkosivuston ja erilaisten viestintäkanavien, kuten esitteiden, sosiaalisen median ja videoiden, kautta.

Sihteeristöön voi ottaa yhteyttä lähettämällä sähköpostia osoitteeseen:

secretariat@accesscityaward.eu

tai ottamalla yhteyttä Euroopan komissioon osoitteessa:

EMPL-EDPD-ACA@ec.europa.eu

9. LIITTEET

- I. Hakemuslomake
- II. Hakuopas
- III. Kaupunginjohtajan julistus (Mayoral Declaration)
- IV. Valahtoinen vakuutus
- V. Oikeushenkilölomake (Legal Entity Form, LEF)
- VI. Tilitietolomake (Financial Identification Form, FIF)

